

De virtuele crisis van de American Racing Pigeon Union

Nummer 65, 27-2-2009

Column

Door Jacob van Kokswijk

Jan met de foon in de straat heeft eigenlijk niets te maken met de financiële perikelen. Jan heeft nooit met geleend geld in aandelen belegd, heeft niet met opties gesjoemeld, en ook geen virtuele transacties gedaan met bedrijven in een duister land. Evenmin had Jan bedacht dat je de taxatie voor je tophypotheek kon manipuleren, of dat je belasting kon terugkrijgen die je nooit betaald had. Jan is nooit verder gekomen dan Monopoly-geld. En Jan wordt ontslagen omdat er gesneden moet worden in de kosten. Terwijl juist Jan met de belminuten altijd heeft moeten werken voor zijn schamel loon, in tegenstelling tot de malfaiteurs die de malaise veroorzaakt hebben.

Als je alleen al kijkt naar die idioterie rondom 'De Bank'. De voormalige Nederlandsche Handelmaatschappij annex Determeijer Weslingh & Zoon. Een oerdegelijke bank, door Koning Willem I in 1824 opgericht en die wereldwijd een goede naam had, net als andere bedrijven die nu in elkaar zakken. Ineens komen een paar Monopoly-malloten aan de macht, die sjoemelen met cijfers en knikkeren met andermans geld. Een nitwit doet alsof hij god zelve is, verkwanselt de bank, weet zijn miljoenenbonus nog snel te cashen, en verhuist naar Monaco of een soortgelijk oord. Andere hebberige onbekwamen raken opgewonden van het idee dat ze zo'n bank kunnen kopen, trekken als hongerige wolven de levende buit in stukken, en gaan er elk met een levenloos stuk vandoor. Resultaat is nu dat er vier banken onder staatscuratele staan.

Net zulke miljoenenmalversaties zijn er rond de vertrouwde Hema-worst, de energiebedrijven, noem maar op. Elk opgeblazen luchtkasteel wordt doorgeprikt, iedere virtuele constructie verdampt en het resultaat is dat de veroorzakers er warmpjes bij zitten en de man met de foon in de kou staat.

De miljardenmalaise is een legitimering geworden voor allerlei herzieningen en herstructureringen die met zinnige argumenten tot nu toe niet lukten. Zelfs de overheid probeert er regelingen door heen te duwen die al jarenlang op verzet stuiten. Ook de telefoonbedrijven schuiven de eigen fouten door naar de gebruikers. Ineens worden de contracten letterlijk nageleefd.

In het verleden hebben financiële-crisistijden ons geleerd dat je moet innoveren op het dieptepunt, om daarmee weer uit het dal te klauteren. 'Zonder fouten geen innovatie' zei Ben Verwaaijen bij het kannibaliseren van British Telecom. Arpu, de omzet per klant, zou in het nieuwe BT de graadmeter voor falen of succes worden. Ben zag dat vijf jaar geleden als de nieuwe norm voor telecombedrijven. Zij moesten zich toeleggen op het toevoegen van waarde voor de klant om de productiviteit te verhogen. De Wifi-chip in de huistelefoon zou het terminerende eindpunt van de vaste lijn worden. Je computer of telefoon kiest straks de beste verbinding met kwaliteit of prijs als belangrijkste graadmeters. Met toegevoegde innoverende intelligentie kan elk apparaat over elk netwerk verbinden.

Ben verwachtte dus dat het netwerk zo intelligent zou worden dat er een advies over betere of goedkopere verbindingen uitrolt. De concurrentie ligt daarmee straks niet meer bij wie er nog meer een draadje naar je huis leggen, maar tussen allerlei draadloze netwerken, van 3G tot satelliet. Nou kwam dit idee Ben niet van ver aanwaaien want het is de kern van de next generation networks waarop het anywhere anytime anyhow-concept is gebaseerd. Alleen haal je de toekomst niet met arpu's en belminuten, want niet omzet maar de nut overleeft een recessie. Het schuursponsje versus de sheetapplicatie.

Slim bouwen aan slimme infrastructuur is cruciaal. Het enige Nederlandse bedrijf dat snapt hoe malaise en infrastructuur met elkaar verbonden zijn, is ProRail. De spoorbeheerder gaat projecten versneld uitvoeren en wil hiermee spoorbouwers snel aan extra werk helpen om te voorkomen dat deze bedrijven moeten inkrimpen als gevolg van de economische crisis. Dan zou namelijk kennis en ervaring verdeeld raken, die juist in moeilijke tijden nodig is voor innovatie. Dit is een goed voorbeeld voor de telefoonbedrijf-ven. Met tijdige investeringen kan men eindelijk eens de kwaliteit van de netwerken verbeteren, de databanken opschonen en de billing-systemen moderniseren. Dan betalen we na de inhaalslag weer voor wat we écht verbruiken, en niet voor irreële belminuten.